

Starttirahan maksatus ansaintaperusteisena mallina

Työllisyysaluelautakunta 03.09.2026 § 40
6168/02.05.00/2026

Valmistelijat/lisätiedot:

työllisyyspalvelupäällikkö Salla Rönkkö, puh. 044 718 1950

työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää, puh. 044 718 7502

etunimi.sukunimi@kuopio.fi

Päätösehdotus

työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää

Työllisyysaluelautakunta päättää, että Kuopion työllisyysalueella siirrytään käyttämään starttirahan maksatuksessa ansaintaperusteista tulomallia.

Päätös

Merkitään, että jäsen Ilkka Hirvonen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Työllisyysaluelautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Starttiraha on aloittavalle yrittäjälle myönnettävä harkinnanvarainen tuki, jonka tarkoituksena on turvata yrittäjän toimeentulo yritystoiminnan alkuvaiheessa silloin, kun yritystoiminnasta saatavat tulot ovat vielä vähäisiä. Tuki myönnetään yleensä kuuden kuukauden ajaksi ja sitä voidaan jatkaa enintään 12 kuukauteen asti.

Starttirahan maksatuksessa on mahdollista soveltaa joko ansaintaperusteista tai maksuperusteista tulomallia.

Ansaintaperusteisessa mallissa yrittäjän tulot huomioidaan sille ajalle, jolloin työ on tehty ja tulo on ansaittu. Merkitystä ei ole sillä, milloin maksu saapuu yrittäjän tilille.

Maksuperusteisessa mallissa taas tulo huomioidaan silloin, kun raha maksetaan yrittäjän tilille, riippumatta siitä, milloin työ on tehty.

Kuopion työllisyysalueella on tähän asti käytetty starttirahan maksatuksessa maksuperusteista mallia. Käytäntö perustuu Kehan (Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus) antamaan suositukseen. On tunnistettu, että valtakunnallisesti työllisyysalueiden käytännöt vaihtelevat ja enemmistö alueista käyttää ansaintaperusteista mallia.

Ansaintaperusteisen mallin katsotaan tukevan paremmin starttirahan alkuperäistä tarkoitusta, joka on yrittäjän toimeentulon turvaaminen yritystoiminnan käynnistämisvaiheessa. Malli tekee yrittäjän taloudellisesta tilanteesta ennakoitavamman, koska yksittäisen laskun maksupäivä ei aiheuta äkillisiä muutoksia starttirahan määrään. Tämä voi helpottaa erityisesti uusien yritysten toiminnan käynnistämistä ja talouden suunnittelua.

Työllisyyspalvelut on käynyt keskustelua Kuopion Uusyrityskeskuksen, Kuopion kaupungin oikeudellisen tuen, starttirahaprosessia ja maksatusta hoitavien asiantuntijoiden kanssa sekä työllisyysalueen lautakunnassa asia oli 4.6.2026 keskusteltavana asiana.

Uusyrityskeskus on tuonut esiin, että ansaintaperusteinen malli vähentää yrittäjän taloudellista epävarmuutta, tukee yrittäjyyden kannustavuutta sekä edistää yhdenvertaisuutta eri työllisyysalueiden välillä. Sen näkemyksen mukaan maksuperusteinen malli voi aiheuttaa yrittäjälle epävarmuutta ja lisätä hallinnollista työtä.

Maksuperusteisen mallin etuna on sen samankaltaisuus työttömyysetuuksien tulkintaperiaatteisiin. Kuopion kaupungin oikeudellinen tuki on arvioinut, että maksuperusteinen malli tukee etuuksien yhtenäistä käsittelyä, oikeusvarmuutta ja johdonmukaisuutta. Tämä näkemys on myös linjassa Kehan suosituksen kanssa.

Kokonaisarviossa ja eri asiantuntijoilta saatujen näkemysten pohjalta ansaintaperusteisen mallin voidaan kuitenkin katsoa tukevan paremmin starttirahan tavoitteita yrittäjyyden edistämisen välineenä. Malli parantaa yrittäjän mahdollisuuksia ennakoida toimeentuloaan, vahvistaa yritystoiminnan käynnistämisen edellytyksiä, tukee elinvoiman vahvistumista alueilla ja vastaa yleisimmin käytössä olevaa valtakunnallista toimintatapaa.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 32§

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Liitteet 6168/2026 Vaikutusten ennakkoarviointi / Starttirahan maksatus